

[Aanmelden nieuwsbrief](#) | [Afmelden nieuwsbrief](#) | [Klik hier als deze e-mail niet correct wordt weergegeven](#)

Nieuwe onderwerpen en data bekend

Voor diverse onderwerpen in de lijst met veldwerkplaatsen in 2014 zijn inmiddels meer details bekend. Hieronder vind je een overzicht. De eerste veldwerkplaats is op 9 mei. Er is nog ruimte voor extra deelnemers, dus meld je aan!

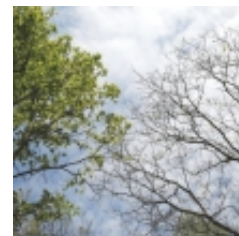

9 mei: Voedselkwaliteit en biodiversiteit in bossen op de hoge zandgronden

Locatie: Edese Bos & Ginkelse Heide, Ede

Sprekers: Arnold van den Burg (BSP), Gert-Jan van Duinen (Stichting Bargerveen), Rein de Waal (Alterra) en Jochem van Gooswilligen (Gemeente Ede)

In bossen op mineralenarme zandbodems is de biodiversiteit sterk achteruit gegaan. We zien dit onder andere bij de roofvogels en insecten. Recent is onderzoek gedaan naar de koppeling tussen het verlies van biodiversiteit en stikstofdepositie, verzuring en verschraling. Het blijkt dat de bodem-plantinteracties en daarmee de voedingsbalans danig zijn verstoord. Hoe ziet dat eruit in de praktijk? En wat kun je als beheerder doen om de voedingsbalans in een bos te herstellen? We bezoeken in het middagdeel twee locaties waar de beheerproblematiek duidelijk zichtbaar is: het Edese Bos en een deel van de Ginkelse Heide.

Kijk voor het [programma](#) van deze veldwerkplaats in de agenda op onze website. Aanmelden kan via onderstaande link, o.v.v. 'veldwerkplaats voedselkwaliteit bossen'

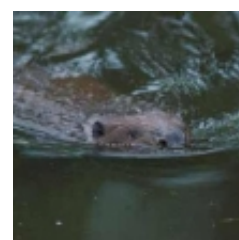
aanmelden@veldwerkplaatsen.nl

22 mei: Knelpunten en mogelijkheden voor herstel van rivierfauna

Locatie: Duursche Waarden

Sprekers: Marieke de Lange (Alterra), Vincent Kalkman (EIS), Gilbert Maas (Alterra), Ton Klomphaar (Staatsbosbeheer)

De afgelopen jaren is er op veel plekken in Nederland hard gewerkt aan rivierherstel. Water, flora en fauna hebben weer volop de ruimte gekregen. Toch zien we dat

bepaalde

karakteristieke rivierfauna niet terugkeert. Blijkbaar doen we met het huidige rivierherstel niet genoeg of niet de goede dingen. Welk beheer is dan wél nodig om de rivierfauna weer terug te laten keren? In deze veldwerkplaats bespreken we de knelpunten en verbetermogelijkheden voor de beheerpraktijk.

Kijk voor het [programma](#) van deze veldwerkplaats in de agenda op onze website. Aanmelden kan via onderstaande link, o.v.v. 'veldwerkplaats rivierfauna'

aanmelden@veldwerkplaatsen.nl

---

28 augustus: Herintroductie van soorten door het opbrengen van maaisel

Locatie: Soerense Broek, Loenen

Sprekers: Robert Ketelaar (Natuurmonumenten), Marijke van der Heiden (Natuurmonumenten) en Marcel Horsthuis (Bosgroep Midden Nederland)

Het opbrengen van maaisel wordt regelmatig toegepast bij natuurontwikkelings- en herstelprojecten, als blijkt dat veel bijzondere plantensoorten de opnieuw geschikt gemaakte plekken niet op eigen kracht kunnen bereiken. De wijze van uitvoeren is hierbij zeer bepalend voor het resultaat. Het is dan ook belangrijk om zorgvuldig te werk te gaan, alles goed vast te leggen en naderhand te blijven monitoren.

Bij Natuurmonumenten is het opbrengen van maaisel al een tijd gangbare praktijk; recent heeft men hiervoor een richtlijn opgesteld. Tegelijkertijd heeft men onderzoek laten doen naar een geschikte werkwijze voor de uitvoering. In deze veldwerkplaats besteden we allereerst aandacht aan de vraag waarom herintroductie van planten in bepaalde situaties wenselijk is en welke vragen je daarbij moet stellen. Daarna gaan we in op de praktische uitvoering. We bezoeken het Soerense Broek als voorbeeld.

Kijk voor het [programma](#) van deze veldwerkplaats in de agenda op onze website. Aanmelden kan via onderstaande link, o.v.v. 'veldwerkplaats herintroductie van soorten'

aanmelden@veldwerkplaatsen.nl

---

3 september: Vennen in een veranderend klimaat

Locatie: Landschotse en Neterselsche Heide

Sprekers: Emiel Brouwer (B-ware), Hein van Kleef (Stichting Bargerveen), Wim de Jong (Brabants Landschap)

Tijdens deze veldwerkplaats zal onder andere de nieuwe vennensleutel aan bod komen, die op dit moment door Emiel Brouwer en Hein van Kleef wordt gemaakt.

De nadere invulling van deze veldwerkplaats wordt binnenkort bekend gemaakt.

Aanmelden kan via onderstaande link, o.v.v. 'veldwerkplaats vennen'.

aanmelden@veldwerkplaatsen.nl

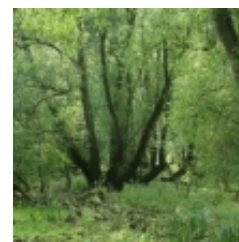
---

18 september: Herstel en uitbreiding van hardhoutoibos door spontane ontwikkeling

Locatie: nog nader te bepalen

Spreekers: Patrick Hommel (Alterra), Rienk-Jan Bijlsma (Alterra), Gilbert Maas (Alterra)

De nadere invulling van deze veldwerkplaats wordt binnenkort bekend gemaakt. Aanmelden kan via onderstaande link, o.v.v. 'veldwerkplaats hardhoutooibos'.

aanmelden@veldwerkplaatsen.nl

Goed idee?

Wij zijn altijd geïnteresseerd in beheeronderwerpen die de moeite waard zijn om te bespreken in een veldwerkplaats. Ideeën hierover zijn meer dan welkom. Ook tips voor verdere verbetering van deze nieuwsbrief of de algemene opzet van de veldwerkplaatsen ontvangen wij graag op info@veldwerkplaatsen.nl.

Overige veldwerkplaatsen in 2014

Op dit moment wordt hard gewerkt aan het invullen van het complete jaarprogramma veldwerkplaatsen. Via deze nieuwsbrief houden wij je voortdurend op de hoogte van nieuwe details, zoals data, locaties en inhoudelijke programma's. Hieronder presenteren wij alvast de overige onderwerpen die in 2014 aan bod zullen komen.

Wil je verzekerd zijn van deelname aan een bepaalde veldwerkplaats in deze lijst? Meld je dan nu vast aan als geïnteresseerde. Je ontvangt dan als eerste nadere informatie over die veldwerkplaats en kunt je aanmelding definitief maken zodra datum en locatie definitief zijn.

- Overlast van steekmuggen en knutten bij natuurontwikkeling/Begrazing van duinen en de invloed daarvan op fauna *m.m.v. Marijn Nijssen (Stichting Bargerveen) e.a.*
- Herstel van broekbossen
- De effecten van stoppen met maai-beheer in beekdalen *m.m.v. Evert Jan Lammerts (Staatsbosbeheer), Camiel Aggenbach (KWR) en Wolter Winter (Staatsbosbeheer)*
- Herstel van akkers in heidelandschappen *m.m.v. Joost Vogels (Stichting Bargerveen) e.a.*
- Ontwikkeling van zoet-zout gradiënten in relatie tot veranderd kust- en peilbeheer
- Paddenstoelen: diversiteit verhogend beheer – oktober 201 *m.m.v. Wim Ozinga (Alterra) en Peter-Jan Keizer (Paddenstoelenstichting)*
- De ecologische effecten van additieven in bluswater – oktober 2014 *m.m.v. Joost Vogels (Stichting Bargerveen)*

**Vereniging van Bos- en
Natuurterreineigenaren (VBNE)**
Princenhof Park 9

De veldwerkplaatsen worden in opdracht van de VBNE georganiseerd door de Unie van Bosgroepen.

3972 NG Driebergen-Rijsenburg

Telefoon: 0343-745250

E-mail: info@vbne.nl

Twitter: [@vbne_](https://twitter.com/vbne_)

Veldwerkplaatsen

www.veldwerkplaatsen.nl

info@veldwerkplaatsen.nl

aanmelden@veldwerkplaatsen.nl